

Королева України

СВЯТА КНЯГИНЯ ОЛЬГА

ФІЛІЯ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕУ
ДЕТРОЙТ, МІШІГАН

На Троні України

Сіяла в славі Україна,
Блестів могутній княжий трон;
У світ цю славу розносили —
Славний Дніпро, Дністер і Дон!

Символом Раю цого була
Могутня Ольга — Володар,
Правила мужно і уміло,
Сильно громила всіх варвар.

Далекі княжі корони
Клонили голови свої,
Коли лиш Ольга появилась
На свому славному дворі.

Могучий Трон — незломна сила!
Це Ольги славний заповіт;
Хоробре військо, добра зброя,
І лиш один княжий провід!

Не були ми тоді в оковах,
І нам кланялися чужі...
Бо знали, що у нас є сила
Могуче військо і мечі!

Тоді на Ольги славнім Троні
Огонь величности палав,
А Нарід щиро молив Бога,
Для Ольги многих літ благав.

КОРОЛЕВА УКРАЇНИ.

Княгиня Ольга походила з багатої княжої родини. За молоду вихована у замилуванню до дисципліни, до праці і виконування наложених родичами обовязків. У молодих роках — Ольга часто брала участь у ловах на дику звірину в непроходимих, густих лісах України. Плавання і перегони човнами і вітрильними суднами, це був популярний в тодішні часи спорт у якім Ольга пописувалась. І як раз на таких то перегонах на Дніпрі зустрілись Ольга і Ігор. Судьба Господня злучила їх разом і Ольга стала вірною дружиною великого князя України.

Ольга була надзвичайною красунею. Висока, струнка, недорівнана персональність, доскональна інтелігенція... Дійсний тип Нордійської раси. Отже й не дивно, що князь Ігор при першій зустрічі закохався в Ользі і швидко одружився з нею. І як раз від твоїх хвилин Україна стає голосною державою у світі, і починає здобувати великі лаври слави.

Князь Ігор стає сміливішим й рішучішим. Для своєї любої дружини — княгині надає Вишгородське князівство, що і підносить достойнство Ольги, бо цей акт дає самоуправу княгині Ольги не лише над цивільним населенням, але і над боярами княжого двора і над військом.

Як самостійна княгиня — Ольга виявляє у практиці свої велики здібності. Взірцево править своїм князівством, та дає свої розумні завважи і вказівки своїому мужеві Ігорові у державницьких справах.

Та не судилося їм разом спільно оформлювати планів у поширенню етнографічних меж України і сконцентровання влади в одноцентральне князівство, яке видвигнуло Україну на щабель найбільшої потуги у світі. Нещасна мученича смерть Ігора з рук дикого племені Деревлян перервала щасливе подруже життя Ігора і Ольги.

По смерти мужа, княгиня Ольга стає великою і досі незрівненою володаркою української держави. В першій мірі обізджає сусідні князівства, перевірює військові сили і відношення до себе між князями, боярами і визначними полководцями. Врешті береться до пляну піести над Деревлянами, за смерть свого мужа — князя Ігора. Переказує Деревлянам, що іде на них війною. Деревляне злякалися і почали хитрувати. Обіцяють винагородження - викуп за смерть Ігора. Цим хочуть роздобути більше часу на пригото-

вання себе до оборони. Однаке, Ольга показалась хитрішою. Заджадала від Деревлян десять тисяч голубів на добрий обід, для своєго війська. Деревляне радо деставили визначене число голубів, і в душі тішились, що так легко позбулися пімсті могучої Ольги. Тоді Ольга дає розпорядок своїй службі попривезувати голубам гноти до ніг. Сама ж на хвилину не лягає спати тієї ночі. На своєму сніжно білому коні мештається всюди, даючи розпорядження і доглядаючи над виконанням її плянів. І досвіта — ранесенько, кілька годин перед появою золотого сонця, княгиня дає розказ підшалити гноти і випустити голубів на волю.

Хмарою взнеслися голуби і полетіли домів на селища Деревлян, під соломяні стріхи. У солодкому сні простягались Деревляне — відпочивали, аж розжеврілась пожежа і знишила все їх маєтко і тисячі Деревлян згинуло в огні, а Ольга зі своєю дружиною — військом робить наскок і розбиває племя Деревлян у прах. Так покінчила Ольга з племям, яке не хотіло підчинятись укр. владі.

Друга спріва, за яку взялась Ольга з повною посвятою і повнотою сили свого розуму й енергії, це внутрішній порядок та лад на Україні.

Україна в цей час складалась з 25 князівств. Кождий з цих дрібних князів був ласий вирвати з рук великої княгині, королівську владу Київського престола, бо не могли погодитися з фактом, що жінка потрафить так мудро і вміло іправити державою, і що всі князі мусіли підчинятися її розпорядкам. Та Ольга із цим уміла собі зарадити. Вдавала, що злоби їх не бачить і не чує. Відвідуючи князівства, давала їм поради і прикази. Де було потрібно то виступала мужно з гострою погрозою. Такі обіздки підносили для неї престіж — авторитет. Україна росла і блескучо розвивалась. Чужі народи почали чимраз більше цікавитись Україною, та висилати свої посольства. Тоді Ольга почала приглядатись до Християнської цивілізації. Контакти з християнськими посольствами, нераз заставляли Ольгу глибоко задумуватись з новою для неї християнською фільософією. Року 955 іде до столиці могучої в той час Візантійської держави і там приймас Хрестення.

Приїзд княгині Ольги до Царгороду був так блескучий і голосний, що вся Візантійська держава була зацікавлена ним. Товариство великої княгині складалося з князівських родин, духовенства, війська, дипломатів, ріжкородної обслуги і т. п. Місія Ольги була дуже успішною, бо Візантія прийняла нашу володарку, як рівну собі. Ціsar Константин став хрестним батьком княгині Ольги. В той сам час прийняло Християнство велике число учасників цієї місії.

Повернувши в Україну, княгиня Ольга присвячує багато часу у поширюванню Христіанства. Будує церкви, притулки для сиріт, школи та інші Християнські установи. Найбільшу вагу покладала на молодь. Одно, що княгині не вдалося зробити, це навернути свого одинокого сина Святослава на Християнство, а це тому, що Святослав був майже все в окруженні війська, яким ще з малку захоплювався, а яке до тих пор було поганського характеру, бо всі звичаї і традиції на Україні були поганськими. Перекинування матері вже не впливали на Святослава, бо він вже був дорослим і одруженим князевичем, однак погодився на це, щоби Ольга виховувала його дітей у Християнстві.

Княгиня Ольга ревно виховувала своїх внуків у Христовій вірі і один з цих внуків Володимир Великий охрестив цілу Україну.

Ось так велика княгиня Ольга — королева України, яку на Соборі Епископів — Церква визнала святою, будувала державу. Дала під ню сильні підвалини на яких розвивалась і розросталась українська держава через 700 років. І нині наша земля чекає на такого розумного і мужнього володаря, яким була св. Княгиня Ольга.

Правдивий володар України мусить мати ці всі Богом дані прикмети: Лицарськість, чесноту, сильну любов до вітчини, всецілу віданість справі, глибоку віру у Всешишнього Бога, Незмінні постанови, швидкі рішення і орієнтація та маестатичний блеск. Цими якраз прикметами відзначалась наша велика володарка — КНЯГИНА ОЛЬГА.

ХРИЩЕННЯ ОЛЬГИ

Др. Юрій Федорів

ОЛЬГА хрестилася 955 р., а при хрещенні одержала ім'я Олена. Того ж року вона була поїхала до Царгороду з невідомих нам державних справах. В Царгороді проголосила себе християнкою, а грецькі цісарі приняли її в себе з великою парадою. Про подорож кн. Ольги до Царгороду оповідає літописець, а грецький цісар Константин Порфіородний описує приняття Ольги в Царгороді в своїм творі: "De ceremoniis aulae Regiae" — про церемонії в цісаřському дворі...

Княгиню Ольгу принимали в Царгороді з великою пошаною, бо грецькі цісарі бажали поширити свої впливи на Руську державу. Про побут Ольги в Царгороді говорять і інші, західні хронікари, як: Зонарес, Кедрин та Регено.

Видно, що не вдалося кн. Ользі осягнути бажаних успіхів у Царгороді, бо по повороті до Києва висилає вона послів до західно-римського цісаря Оттона I., щоб він прислав на Русь епископів і священиків. Цісар згодився на це і постараався о висвячення 959 р. у Франкфурті монаха Лібуція на епископа для Руси. Однаке, по році, зн. 960 р. цей епископ помер, і зараз висвячено другого епископа. Адальберта з монастиря св. Максиміна в Трієрі та ви слано його на Русь. Однаке Адальберт повернувся за рік, бо по упливі трьох літ змінилися в Києві політичні обставини й не треба було західнього епископа.

Факт, що Ольга провадила якісь дипломатичні справи із Заходом, свідчить, що на Русі мусіли бути великі впливи Заходу. Зв'язки кн. Ольги з Оттоном так поясняє Чубатий: На Україну наїздили хазари. Ольга поїхала до Царгороду просити помочі. Грецькі цісарі не могли їй помогти, бо самі потребували помочі проти сараценів. Невдоволена Ольга повернулася до Києва й післала по сольство до Оттона I. з проханням помочі. Щоб її осягнути, просила про місіонарів. В тій власні цілі висвячено епископа Лібурія для Русі, а потім Адальберта. Заки Адальберт (по трьох роках) вибрався на Русь, Ольга перестала управляти державою, а до влади прийшов її син Святослав. Він був поганином. Ольга померла в пізньому віці, маючи понад 70 літ. В завіщані бажала вона похоронити себе по-християнськи та не робити тризни. “Бі бо имущи презвитер сей похорони Блаженную Ольгу”. Пише Літопис, останні літа кн. Ольга присвятила справі навернення на християнство свого сина Святослава. Вона не осягнула своєї цілі, бо Святослав був типовим поганським лицарем; його життям була війна, а радістю—кров ворога. Йому не імпонувала християнська наука лагідності й братньої любові, як цього навчала його мати, за словами літопису:

“Я, сину, пізнала Бога й тішуся. Як ти пізнаеш Його, то й ти будеш тішитись.”

Тоді Святослав відповідав:

“Як я прийму іншу віру, то моя дружина буде сміятись з мене.”

Ольга дальше намовляла його:

“Як ти приймеш Христову віру, тоді і твоя дружина піде за тобою.”

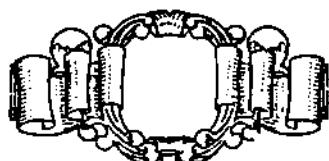
Ми бачимо, що найбільший спротив ставило військо. Зате розцвітало християнство між боярами, вищими державними урядниками й купцями. Сам князь нікому не забороняв христитися, а сам не принимав християнської віри з уваги на виїмкову свою вдачу й на свою дружину.

Святослав Завойовник мав двох синів: Ярополка й Олега, а третього незаконного, Володимира. Сам Святослав не звертав уваги на виховання синів. Їх виховувала бабуля Ольга, по християнськи. Ярополк навіть оженився потім з християнкою —грекинею, що й взяла у неволю його батько Святослав, бо була дуже гарна.

Брат Ярополка Олег помер трагічною смертю. На його похороні не обходжено ані тризни, ані других поганських звичаїв. Це свідчить про його християнство, бо не водилося в князів, щоб похорон проводжували без принятих звичаїв. Володимир був поганином, бо через свою малолітність не встиг виховатися під доглядом кн. Ольги. Він підступом убив київського князя Ярополка та сам засів у Києві.

В затраченому Якимівському літописі мала бути згадка, що 969 р. прийшли з Риму від папи Венедикта VII. послані до князя Ярополка. Якщо це правда, то треба приняти, що Ярополк був християнином, або прихильником християнства. Деякі історики з Томашівським на чолі уважають його за християнина, що помер мученичою смертю за Христову віру.

(Голос Спасителя)

ТРОН УКРАЇНИ

СЦЕНІЧНА І СИМВОЛІЧНА КАРТИНА

ДІЄВІ ОСОБИ:

1. КНЯГІНЯ ОЛЬГА	2. ПИСЬМЕННИК
3. ДВА ДРУЖИННИКИ	4. ДВІ МАЛІ ДІВЧИНІ

ЯВА ПЕРША

ПИСЬМЕННИК - (входить на сцену, вбраний по "Европейськи — модерно", з течкою в руках. Задумавшись, задержується на сцені і тре рукою чоло): О Господи добря; Чого і за що нас і нашу Батьківщину Україну така доля спіткала. Хто ж ми є нині?... Викидки, волоцюги — скитаємося по світі. Нікому ми не потрібні, хоч у нас є знання і таланти, якими можна б обсадити найбільш скомпліковані державні позиції у своїй рідній країні. Та який контраст, яка іронія, коли приглянувшись ліасності... Ми ті здібні і талановиті українські істоти розпорошені обставинами по цілому світі виконуємо нині найнищу і найважкішу працю чорнороба. Працю у якій і без знання і без таланів можна обійтись... О, Царю наш небесний: скажи, скажи, за що така кара впала на нас?!, Схиляє голову вниз, Заслонює руками очі. За сценою чути притишений звук пісні. Прислухується до співу, підносить голову і напружує зір. Поступається кілька кроків у зад).

ЯВА ДРУГА

(Підноситься куртина.) З одного боку сцени прикрашений трон України. На троні маєстатично сидить Княгиня Ольга. По боках трону два дружинники — сторожі з описами. Перед троном по боках — дві маленькі дівчатка з кошичками цвітів).

ПИСЬМЕННИК: — (здивовано із захопленням): — Шо це?.... Сон, ява чи дійсність? (Протирає очі і вдивляється сильніше). Люде! Чи Ви бачите, що я бачу?.... Трон нашої любої України.... Наш володар — княгиня.... Та сама княгиня Ольга, що правила українською державою так уміло і хужко. І світ про нас знов і перед нами голови схиляє. І були ми знані і славні... (Схиляє голову, заломлює руки, розпучливо говорить): А нині?.... О, Господи, за що така кара?....

КНЯГИНА ОЛЬГА: (Підноситься з трону і повільно сходить у напрямі до письменника. Торкається його плеча і говорить повільно). — Сину! Твої ридання тут не поможуть. Господь не благословить тих, що плачуть і нарікають; а то і карає тих, що не творять добрих діл. Завданням письменників є підготувати поле під будову сильних характерів і могутньої держави. А що Ви творили за ці століття?... Чи Ви створили і скристалізували ідею державницької української нації?... Чи Ви вкорінили ідею глибокої пошани у рідину традицію нашої славної династії? Чи Ви витворили горячу ненависть до непрошених завдів і насильства? Чи Ви вкорінили ідею глибокої самопосвяги та безмежової любові до Вітчизни?... Чи Ви вкорінили горячу і сильну віру у найсвятішого Бога, що тільки при Його помочі збудується славу і могутню державу?! Чи Ви створили запал воювничого духа у народі, без чого ніяка держава не може жити? Чи Ви вкорінили любов до рідної церкви, при якій наїкраще і найдосконалініше розвивається ідея самостійної України?... Цого, Ви українські письменники і діячі не створили і не творите. За це і кара від Всевишнього. (Княгиня повільно відходить і засідає на троні. За сценою знову чути гомін прятишеної пісні, яка стас голоснішою. Повільно зникає привид).

ПИСЬМЕННИК: (Бере голову свою в долоні. Задумується, а відтак починає говорити). Так, так!... Це свята правда. Замало ми звертали увагу на нашу світлу старовину. Рідко коли висвітлювали наші епічні, традіційні лії, а шукали нових не випробованых шляхів, нових чужих ідей, які показалася непригожими на нашім ґрунті. Ці ріжні ідеї марксизму місто зміцнити українські сили -- ще більше розбили їх. Вороги України ще в допомагали ширити ці чужі ідеї. Помагали сіяти зерно ненависті і хаосу. О царіце України, покровителько нашого краю прийми павшинішу подяку за отворення нам очей і душі нашої. Відчині прирікаю, що буду писати твори будуючого характеру оперті на тлі оділиченої української традиції, яка озовита лаврами слави. Буду сіяти здорове зерно слави, воювничості і дисципліни, зерно найбільшої пошанні до традицій!... Так мені Боже допоможи! (Відходить за сцену)

(Кurtina спадає)

ЖИТТЯ КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Велика володарка України — Княгиня Ольга передавши правління держави своому синову Святославові, якого нарід прозвав—»закононавцем«, вцілости посвячується праці над поширенням Христової віри на Україні.

Нападами ворожими на українські землі, Ольга не турбувалася, бо її син Святослав, по лицарськи справлявся з ворогами.

Будучи в середномі віці, Ольга жуючи помірковано — природно, після Божих законів—виглядала дуже молода. Вона знала людську психіку, і вбиралася в прекрасну одежду, бо знала що краса і блеск захоплює людей. Поза тим Ольга жила дуже скромно. Ішла на нічний відпочинок дуже вчасно, а ранішко, як лише на світ почало заноситись вставала і цілої пів години відмовляла молитви. Просила Господа за світло і славу для свого краю, за розум, щастя і успіх для свого сина у походах на ворогів, за навернення Українського народу до високо гуманної і благородної Христової віри. У своїх ранішніх молитвах, дякувала Богу за щасливу і спокійну ніч. Її молитва була чиста, як кришталь, бо не було в той час інших думок—лише іцира розмова з Богом.

Молитви Ольги були з певністю вислухані і Бог благословив наш край, бо Україна росла у славі і розвивалась у добробуті цілими століттями.

По ранішній молитві, Ольга принимала, вислухувала і давала пораду представникам—гостям з ріжких країн, які з любовю і пошаною відносились до матері молодого князя — Святослава. Часто по обіді виїзджала на відвідини близче замешкалих князівських і боярських родин. Та вже найбільше часу проводила з діточками, які пізнише пішли її слідами і ім треба призвати дальший розвій культури на Україні, бо церкви, школи, монастири та інші виховавчі інституції, це були надбання цих колишніх дітей, для яких Ольга присвячувала так багато часу.

Де лише Ольга появилась, чи то на відвідах, чи на якімсь урочистім державнім, чи церковнім торжестві, то немов соняшне проміння огортало всіх довколо неї. Нарід щиро любив Ольгу і тому все горнувся до неї великими лавами, а княгиня спрямовувала свою популярність для поширення розвою на Україні і щеплення любови до авторитету.

Щоденною поживою Ольги були молочні, овочеві, яринні і мучні потрави. Алькоголічних напитків на Україні тоді не було і тому наш нарід був боєздатний, здоровий і енергічний і наступні покоління виростали здорові і сильніше умово розвинені. Задля цих сильних підвалин життєвих Українське населення видержувало і століттями відбивало успішно всякі дикі ворожі напади на наш край.

Так жила і діяла наша велика володарка Княгиня Ольга і таке життя і діла були Всевишньому до вподоби і Він їх благословив.

Торговля і Кольонії в Часах Княгині Ольги.

В. БУДЗИННОВСЬКИЙ.

Київ був найбільшим торговельним містом східної Європи, бо був осередком товарообміну не лише між поодинокими сторонами Європи, але також між Європою і Азією. Кияни торгували з цілим світом. Обіздили всю західну і північну Європу, Грецію, Азію за Каспієм аж до Багдаду. Возили туди свій товар і привозили чужий. З всіх цих земель купці приїздили до Київа. Продавали свій товар, і купували місцевий з іншої сторони світа. Торговля давала Киянам, князям і їх дружині величезні зиски. В Київі громадилися великанські богацтва. Щоби торговля цвила, щоби се жерело богацтва Киян не висихало, треба було обезпечити шляхи, якими свої і чужі купці возили товар та гроши. Шлях найліпше мож було обезпечити беручи в свої руки головні городи на сім шляху. Тим то й київські князі силкувалися підбивати, або цілі племена живучі на торговельних шляхах, або і їх городи, що були на шляхах. З такого обезпечення торговельних шляхів і Кияни мали користь, отже київське міщанство в тій роботі князів є їх союзником і помагає їм. Не лише княжа дружина але й мішани були прихильниками »заграничної політики« своїх князів.

Найважнішим був шлях з Царгороду нижнім Дніпром до Київа. Відси разгалужувався до Скандинавщини і до північної Німеччини. Се »Путь а Варяг в Греки«. Сей шлях був у руках Київа вже при кінці рр. 7 сотих. При кінці рр. 8 сотих опинилися в руках Київа вітки північного шляху: горішнім Дніпром, З. Двиною, Ловатію і Волховом. В рр. 940-ових білоруські Кривичі вже були кольоніями Київа. Так в руках київських князів була тоді вже ціла »путь з Варяг в Греки«. Племена і городи на сім шляху були або союзниками і під політичним впливом Київа, або підбиті і обсаджені київськими »світлими і великими« князями, »под Ольгом суще«. В першій половині рр. 9-сотих київські князі сидить на устю Дону. Се доказ, що поднуднево-східний шлях на Ітіль при устю Волги і далі в закаспійські краї мусів бути в їх руках вже при кінці рр. 8-сотих. Те саме було з шляхом на Болгар над Волгою при устю Ками. Східні шляхи київські князі опановували не й тому, бо племена на сих шляхах і найближші сусіди Полян були під пануванем Хозар, а київським князям треба було межі хозарської держави відсунути як найдальше від Київа.

Торговельні шляхи, які Київ мусів обезпечити, отже держати в своїх руках, ішли через землі ріжних племен, що не говорили українською мовою. Північний шлях ішов через землі Радимичів і Кривичів, що говорили мовою білоруською, так подібною до української, що могла би бути її говором. Північно-східний шлях ішов через землі племен фінських і через землі Вятичів. Сі говорили мовою подібною до нинішньої московської. Щоби обезпечити всі торговельні шляхи Київа, київські князі обсаджували своїми гарнізонами і своїми на місниками, чи князями не лише племена найближші, що говорили мовою українською, звязуючи їх тісно з своєю державою. Вони мусіли також брати під свою руку городи подальших: білоруських, фінських і російських племен. Однак їх звязь з Київом та цілою українською державою, і тоді, коли в них були князі з роду київського, все була слабша, ніж звязь тих племен, що говорили мовою українською. Тамті були, скажати, кольоніями Київа, або його купецько-війсковими експозитурам. Вони головнож фінські племена дуже скоро виломилися з під тої слабої влади Київа, та потворили власні, цілком окремі і самостійні держави. Вже з самого початку тіснійше з київською державою звязані були тільки племена, що говорили українською мовою, ті давні Азти.

К Н Я Ж І В І Й Н И

Війну в княжі часи проголошувано через послів, а бувало й так, що нападано на противника не виповідаючи зовсім війни, щоб не дати йому часу підготуватись.

Війна у давнину звалася рать. Боротьба була дуже жорстока, билися не тільки війська в полі, але нищено й палено оселі, забирали в полон населення із зайнятої ворожої території, а також траплялося, що й убивано воєнних бранців. Звичайно війна довго не тривала. Побіджена сторона піддавалась, просила заключити мир та платила переможцеві дань.

Коли князь проголосив мобілізацію, а військо зібралося вже в означеному місці, починався похід. До походу скликували труби й бубни. Полки плили ріжними шляхами — піхотою й кінно, возами, а також по ріці човнами.

Попереду їхала передня сторожа — сторожеве, це була легка кіннота або степовики — чорні клобуки. Сторожа несла розвідчу службу, добувала язика в бранців. На випадок наступу ворога більшими силами, сторожа верталася до головного вілька.

Як військо виrushало в далекий похід, ішов також великий обоз — товари або стани. В обозі перевозувано харчі, шатра і тяжку зброю. Харчі називано брашно (борошно) і заготовлювано вже їх завчасу. Військові інтенданти-зажитники мали обовязок постачати для війська поживу.

В означеному місці обоз спинявся, обозні вози уставлювали довкруги, а в середині будовано намети. В обозі військо підготовлялося до бою, озброювалося і виходило в бій. Коли віднесло побіду, знову поверталося до обозу. При відступі по невдалім бою звичайно обоз палено, щоб не дістався в руки ворога.

Коли надблизався ворог, труби й бубни давали знак на сполох. Тоді вільсько озброювалося й одягалося в броні — «облеціся в оружіє» та виступало в боєву лаву на вигідному до бою місці. Князь, або воєвода, обіздив полки, визначував їм боєві завдання, а також укріпляв (загрівав) на бій.

Полки уставлялися до бою в боєвий лад, в який входили всі роди зброї — дружина й ополчення, тяжко — і легко збройні, піхота й кіннота. Звичайно такий боєвий лад поділявся на три частини — середню — чоло та два крила — праве і ліве.

Битву — »бій, січу, брань починає князь символічним метом коня в сторону ворога та закликом: »потягнімо мужно браття і дружино!«. Тоді ж саме підіймано в гору стяг, на знак, що всі полки мають іти до наступу.

Серед бою поодинокі полки держалися своїх прапорів, що мусіли бути високо підняті, коли ж прапори хиллялися, то було це ознакою невдачного бою. Переможні війська залишалися якийсь час на побоєвиці — полчищі — на знак побіди. Воєнних бранців — колодників звичайно поселявали князі на малолюдних степових місцях, на пограниччі, яке мали оборонювати від степових орд.

Спосіб ведення війни за княжих часів не був завжди однаковий. До кінця XI ст. рішальним чинником у бою була тяжкоозбройна піхота-дружина. Народне ополчення-вої творили тільки помічне військо, яке уживано проти таких самих слабо озброєних ворожих віddілів.

Оружники йшли до бою пішо, густою лавою, в повній зброй, щоб сильним ударом відразу розбити вороже військо. Боеva лава в кількох рядах ішла до наступу з конями, коли ж перший удар копями не дав перемоги, починається тоді завзятий, рукопашний бій на мечі.

При кінці XI ст. головним військом стає кіннота — тяжка і легка, що розвинулася підо впливом Візантії й степових походів. Тяжкоозбройна кіннота — копійники, була так само озброєна як і тяжка піхота. Тяжка кіннота вирішувала завжди битву, навіть дуже добре озброєна піхота не могла видержати сильного наступу копійників.

Легка кіннота — стрільці, виступає теж як окрема боєва формaciя. Уживано її найчастіше до обходу та непокоєння ворожого війська, а також до розвідчої служби, головно в степових походах. Однаке наступ легкої кінноти не вирішував успiху битви. Поконати ворога мала завдання тяжкоозбройна кіннота. Коли ж починалася головна битва, стрільці участи в нiй не брали, аж коли ворог був розбитий, виступали за ним у погоню.

Битву зачинала початковим боєм легка кіннота, а закінчували головним ударом тяжкоозбройні полки. Деколи бувало, що тяжка кіннота йшла до наступу також пішо.

ВЕЛИКА КНЯГІНЯ УКРАЇНСЬКА ОЛЬГА.

На світанку історичного життя України, в часи, коли народжувалася Українська Держава, коли вона вела боротьбу за своє існування з сусідами й здавалося лише, що тільки та людина заслуговує на пошану, яка може тримати меч в руках; на престолі з'явилася жінка — вдова князя Ігоря, княгиня Ольга. Вона належить до тих історичних діячів, ім'я яких сяє крізь тисячі років, і наче освітлює собою добу, в яку вони жили та діяли, і завдяки їм таяж доба робиться для нас яснішою, зрозумілішою. Вже самий факт появи на престолі Української Держави, жінки, свідчить про те, що середина Х-го століття не була добою глибокого варварства; свідчить, що й тоді вміли шанувати не лише фізичну силу, а також і розум, і духові вартості людини, вміли шанувати жінку, що само по собі було вже ознакою великої культури. Але поява Ольги на княжому престолі, і пошана, яку викликала вона свідчить, з другого боку за те, що в умовах, тодішнього життя могла з'явитися жінка гідна того становища в якому вона опинилася; жінка яка своєю освітою, своїм розумом, талантами завоювала собі вічну славу.

Наші відомості про княгиню Ольгу досить бідні, але історичні факти доповнюють переклади та легенди. Як перші, так і други малюють нам маєстатичний образ Ольги, мудрої княгині, ідеальної дружини, чарівної жінки і сильної волею людини, яка зрозумівші висоту Християнської віри, не побоялася зректися віри предків і охрестилася.

Ми не знаємо певно біографії Ольги. Не відомо звідкіля походила вона: за одним відомостям з Києва, за іншими — з Плескова. Не відомо її соціального походження: одні відомості називали її князівною, інші — донькою селянина, що мав перевіз на ріці; там побачив її князь Ігор і одружився, зачарований її красою та розумом.

Літопис вперше згадує ім'я Ольги в 945 році. Тоді вона після смерті Ігоря посіла княжий престол, бо син їх Святослав був ще малий. Треба гадати, що Ольга була ще дуже молода.

Надзвичайно цікава легенда занесена до літопису, про пімсту Ольги над Деревлянами, які у варварський спосіб убили Ігоря; »Спочатку вона взяла «легку» дань з Деревлян — по горлиці з хати. Кожній птиці навязали запалений гніт і пустили. Кожна з них прилетіла під свою стріху й запалила

хату. Далі оповідається, що Ольга наказала кинути живими в яму постів від Деревлянського князя Мала — і засипати їх живими, і т. д. «Всі ці оповідання вражають нас своєю жорстокістю, але не можна забувати, що така була доба, такі були приписи родової моралі, які вимагали кровавої піმети за смерть члена роду. Лише правнук Ольги, князь Ярослав, християнин у другому поколінні, наважився обмежити закони про пісту вузьким колом родичів, але й він не наважився заборонити її.

Заслуги Ольги є особливо в тім, що вона заводила систематичний порядок у державі. Вона перша встановила певні норми дані, яку платило населення. Таким чином вона внесла порядок в господарство Держави, а разом з тим бодай теоретично — обмежила сваволю тих, що збиралі дань (податок). Літопис дуже хвалить її за цю реформу. Дуже вірогідним є, що Ігоря вбили Деревляни за те, що він хотів двічі дістати з них дань, і тому природно, що його вдова звернула увагу якраз на це питання.

Ще більше самостійності виявила Ольга в тій справі, яка прославила її ім'я: в хрещенні. Можна уявити собі, скільки треба було мати сили переконання, сили волі і рішучості цій жінці, щоб самій, в поганському оточенні, княгині поганської Держави — змінити віру батьків на нову. Правда, Християн було вже чимало у Києві. Були вони і в дружині Ігоря, мали однакові права з поганами. Цілком зрозуміло, що вона могла знати Християн, розмовляти з ними, могла пізнати силу Християнства, перевагу його над поганством, але ж треба мати силу для того, щоб зректися старої віри й перейти на нову. Характерно, що син Ольги Святослав не пішов шляхом матері. Він відмовився охреститися, коли це йому порадила маті. Він мотивував тим, що не хоче відрізнятися вірою від своєї дружини.

Треба згадати, що й Володимир Великий, за 50 років пізніше ніж Ольга, охрестився після довгих вагань і нарад з дружиною. Все це свідчить, що зміна віри була справою не легкою, однак ніщо не могло перешкодити Ольгі зробити те, чого вимагала її совість, її переконання.

Охреціння Ольги є безперечно видатною подією для України. Літопис передає легенду про те, що Ольга охрестилася в Царгороді, і хрестним батьком її був ціsar Константин Порфіріородний під час її відвідин Царгороду. Це питання ви-

кликало і створило контровесійні погляди про місце і час охрещення Ольги серед істориків сучасного століття, однак переконуючих дослідів, які опрокинулиби записи літописця Нестора — немає.

Факти про дійсні причини подорожі Ольги до Царгорода не відомі, однак самі відвідини Ольги у Візантійського цісаря є цікаві.

Ольга прибула до Царгорода з почотом значних людей. Її дано було урочисту авдієнцію в цісарській палаті. У величезній салі стояв золотий престіл Візантійського цісаря, оточений великими золотими львами, прикрашеними пальмами, павичами, та іншими фігурами. Цісар у пишному вбранні, в барвах, діядемі, сидів оточений святочно одягнутим почотом—дворянами і гвардією.

В той момент, коли до салі вступали ті, кому давалося авдієнція; невидимі хори та оркестри починали урочисто співати та грати. Серед цього блеску і пишності цісарського двора, Ольга не розгубилася й не втратила почуття гідності. Цісар Константин і Ольга розмовляли про справи, задля яких приїхала княгиня та обмінялися подарунками. Після того княгиню запрошено на учту (забаву), де вона сиділа при столі поруч цісаря.

У німецькій хроніці подорожника Регікона, занотована в 959 році є згадка, що Київська княгиня Ольга вирядила посольство до Римського цісаря Оттона I Великого. Посольство просило цісаря надіслати до столиці Київської королеви епископа і заснувати там церкву. Оттон Великий наказав негайно вирядити посольство, на чолі якого поставив Лібуція, висвяченого на єпископа України, який захорував і помер перед виїздом. На його місце вислано другого єпископа Адальберта, який прибув на Україну в 961 році. Це все є правдоподібним, бо не можна забувати, що в тих часах церкви ще не були поділені на Східну і Західну.

Самий факт посольства Ольги до Оттона є надзвичайно цінний. Він свідчить, що Ольга добре розуміла значення звязків України і з Візантією і з Західною Європою. Своїми подорожами і посольствами поклала початок дійсно мирним культурним звязком Української Держави з головними Державами Європи.

Така була діяльність Ольги, оскільки можна зібрати до купи розпорощені факти її біографії. Не зважаючи на випадковість відомостей, перед нами стає маєстатична постать першої історично відомої жінки, української княгині. Ті легенди, які наче серпанком овіяли її, не противорічать історичним фактам. Вони доповнюють їх, оживлюють, сприяють утворенню яскравого образа княгині Ольги; показують, як уявляли собі її близчі до неї покоління. І виринає перед нами у всій свсій привабливості та величі образ цієї видатної жінки — княгині Ольги, як державної діячки, яку не можна класифікувати на рівні з сучасними діячами, але багато вище від них. Вона не лише зберегла Державу для свого сина, але піднесла її вище. Внесла порядок в Державу, яку очолювала та павнязала культурні та дипломатичні звязки з могутніми державами світу. Посольство Ольги до Оттона I, було першим безсумнівним звязком Української Держави з Західним Світом, а хрещення Ольги проклало шлях для наступної Христіанізації України. Характерні слова, які літописець приписує радникам Володимира Великого, коли він спитав їх думки: «Чи Хреститися?...» Вони відповіли йому, що Ольга, наймудрійша серед людей — прийняла Христіанство, а злого вона б не зробила.

Такою була Ольга в дійсності, такою вона збереглася в памяті народу; — Мудра, побожна і чарівна.

Згадуючи все, що дають нам надто скупі відомості про Ольгу, треба визнати, що з'явилася така постать могла лише в тому суспільстві, яке творило для неї відповідне тло, яке в культурному відношенні було гідне її. Українська Держава Х віку досліджена, головно з погляду її культури, і ми звикли починати цю культуру з часів Володимира Великого. Безпекенно, велика його заслуга перед Україною, але для того, щоби зробити все те, що він зробив, він мусів мати вже підготовлений попередниками ґрунт. І як раз серед цих попередників Володимира, яскравим світлом сяє »рівноапостольна велика княгиня Ольга — наймудрійша серед людей«.

Організація княжого війська

Українське військо княжих часів XI — XIV столітті складалося з двох головних родів зброї: із тяжко збройного лицарства — дружини та народного ополчення—вой.

Дружина була зорганізована на зразок варязьких військових відділів. В них могли служити тільки бояри, найвизначніша й найвпливовіша верства громадянства в державі.

Бояри або луччі люди—це була кляса велиодержавою. Бояри піддержували й боронили князів, за те князь наділяв їх урядами та маєтностями, а військова служба надавала їм ще більше значіння. Служба в дружині переходила в бояр з роду в рід.

Найголовнішим обовязком дружинників була вірність князеві. На кожний заклик князя мусів боярин негайно явитися та бути готовим до походу. За непослух або зраду карав князь дружинника вигнанням за границю, відібраним маєтку, а навіть і смертю.

Князі, мали в дружинниках опору і дбали про їх вимоги та добробут. На утримання діставала княжа дружина цілі городи й села. На потреби війська назначували князі окремий податок грішми т. зв. скот та частину судових доходів—вирн (судові оплати і судові карі). У підбитих племен мала право дружина на так звані полюддя—то є мала право стягати дань.

Дружина ділилася на старшу й молодшу.

Старша дружина — лучча, набидалася із членів найбогатших, наймогутніших і найбільш впливових боярських родів. Старші дружинники були найближчими княжими дорадниками та займали найвищі державні уряди.

Молодша дружина — отроки або дітські—це була боярська молодь, що в дружині, при князеві й боярах готовилася до військової служби. До молодшої дружини належали також біdnіші бояри, що не могли ніколи доступити до «луччих», натомісъ сини богатих боях по військовім вишколі входили в склад старшої дружини.

Другою формою давнього українського війська було народне ополчення, що мало вой. Ополчення скликувало князь, коли на Україну напав ворог. Тоді всі мужчини, без огляду на вік і стан, селяни й міщани, мусіли негайно ставати в ряди війська.

Народне ополчення формувалося звичайно в окремих територіальних набірних округах. Така округа називалася тисяча, із тисяцьким на чолі. Тисяцького для воїв призначував князь із старшої дружини; нижчими старшинами—сотськими в ополченні були члени молодішої дружини. Староста був провідником ополчевців одного села. Відділи воїв діставали звичайно назву від своїх мобілізаційних округ—Кияни, Переяславці, Звенигородці, Берестяни, Турівці, Галичани, Тиняни й ін.

Всі йшли на війну зброєю, що роздавали їм князі зі своїх складів та стаднин.

Своєрідне ополчення творили також кочові степові племена, що піддалися під українську владу. Вони мали загальну назву чорних клобуків і були дуже відважні і рухливі у степових походах.

Відповідно до озброєння військо ділилося на оружників та стрільців.

Оружники—це було військо озброєне тяжкою зброєю—оружжям. Зброя складалася з броні, шолома, щита, меча та коня; стрільці натомісъ були озброєні тільки луками.

Кіннота—(конники, або снузники) була, так само як і піхота, тяжка або легка. Це залежало від озброєння кіннотчиків та боєвого завдання. Звичайно в тяжкій кінноті служили оружники, а в легкій стрільці.

Давнє українське військо відбувало постійні військові вправи. Під наглядом старших вже змалку вправлявся в ізді конем та в орудуванні зброєю. Свого роду військовими вправами, на яких пописувалися молоді вояки зруністю і силою, були лицарські змагання-турніри, уладжувані на княжих, а часом і боярських дворах. Такі вправи звалися борба або ігрища.

Найвищу владу над військом у війні і в часі миру мав князь. Коли князів у державі було більше, то головним воаждом був князь-батько, або найстарший у роді. Начальники поодиноких військових частин звалися воеводами. Провід над народнім ополченням якоїсь округи держав тисяцький, а нижчими старшинами при ньому були сотські.

Військо збиралося на приказ князя тільки на випадок війни. Постійної армії не було, існувала тільки на княжих дворах прибічна дружина, що складалася переважно із молодших дружинників. Покликання до військової служби називалося совокупити вої, дружину. Спершу збирав князь дружину, бо це була вже вишколена й найкраще озброєна частина війська. Аж пізніше скликував князь сам, або через своїх висланників населення, на віче та проголошував мобілізацію народного ополчення—воїв. Ціла армія ділилася на полки. З початку слово полк означувало військо взагалі, а пізніше полки були відділами вілька, однаке не мали постійного числа вояків. Звичайно в полках бувало по 1000—2000 людей. Військові відділи називано також стягами.

Військовими відзнаками були прaporи, труби, та бубни.

Прapor—стяг складався з держака та прикріпленого до нього вгорі трикутного полотнища. На вершку держака було вістря списа або півмисяць, а під ним китиця кінського волосіння. Звичайно прaporи були ріжної барви та з усякими знаками. Прaporу беріг хорунжий—стяговник. На початку битви прapor підношувано над військом на знак, що починається битва. Це звалося розволочити стяг. За прapor доходило до дуже завзятої боротьби, що рішала про вислід цілого бою.

Труби та бубни були знані у війську від дуже давніх часів, ними давано гасло до бою й до походу.

Чи скоро можна Україну збудувати?

Якби всі свідомі найкращі з найкращих українців, пебто духово, чиста аристократія української суспільності подумали, застановились сильно здорово, то напевно велику і сильну рідну державу скоро збудовали б. Треба тільки зрозуміти одиноку, стару як світ вічну правду яку вже тому тисячу літ наша велика володарка княгиня Ольга прекрасно розуміла, що тільки сильна віра у Всешишнього Господа, висока пошана і глибока любов в Найвищий Символ - Маєтат в особі Могучого Володаря Гетьмана-Короля.

Незмінний с корінь на якім будуються сильні і могучі держави. Цей принцип віколи в світі не змінюється, тільки формат, вигляд змінюється, корінь лишається завсіди цей самий, бо це одинокий корінь, на якій росте здорове дерево — здорована держава.

Тому всі найкращі чисті думкою, великі духом свої рідні духові аристократи мусять взяти глибоко до сердя, до розуму і фізичної енергії ці одинокі, ніколи незмінні факти Господом призначенні правди. Що вся влада великому Господарю, Володарю Гетьману - (Королеві) широкій землі України є дана. Що діло - праця Господаря Гетьмана є: организувати могучу армію, державну, велику і блескучу адміністрацію, ширити і захищати кордони - границі, дбати про високий рівень культури розвиваючийся на високій, глибокій і благородній християнській півілізації. Дбати про нормальний розвиток економічної господарської культури, пильнувати розвитку індустріального - фабричного, дбати, щоби всі верстви - класи державні були справедливо трактовані.

Тільки такий господар, великий Гетьман землі рідної, обєднає укр, націю і надасть їй ім'я блеску і могутності. Тільки одинокий Володар, Гетьман Великої Нації є в силі відродити і оживити цю стару світлу монархічну національну традицію, що тепер спочиває в підсвідомості а яка так яскраво, могучо світила в нашій старовині, в часах нашої Великої Княгині Ольги.

Ми всі верстви: хлібороби, робітники, ремісники, купці і вся інтелігенція, мусимо зрозуміти, що праця наша і майбутнє в рялах нам призначених; хлібороб в хліборобстві, робітник в робітництві, купецтв; інтелігент в своїй галузі культурної чи адміністративної праці і т. д.

Маємо сумлінно виконувати свою працю з вірою і переконанням, що це робимо для Бога, для Гетьмана, всеї України і для щастя своєї душі, свого добра, блеску імені на землі. І тільки такий принцип думання і праці, збудує з нас здорову націю.

Тільки Масстат Українського Великого Гетьмана відродить і збудує Масстат української нації. Тільки цей символ - Масстат в особі Великого Дідичного Гетьмана покладе кінець як москофільству, так і польонофільству в нашій Україні. Тільки цей одинокий рідний Масстат Найвищий державний авторитет. Династичний - Дідичний. Могучий Гетьман, поставить на найвищу висоту українську рідну мову і нашу культуру. Тільки Гетьман, як наївища Світлість державна, принесе кінець рабству і нижчості в нашім народі. Тільки блеск Масстатності рідного Володаря принесе блеск і радість в мільйонові душі Народа України. Тільки Великий Гетьман в державній Масстатності, притягне до рідного коріння загублених синів і доньок. Тільки Дідичній Господар - Гетьман збере і збереже пороскидане і обкрадене рідне багатство, рідну культуру. Тільки в державі в якій буде Найвишим Головою Дідичний Гетьман - Монарх; буде рідна мова, рідна пісня голосько і могучо гомоніла по цілій широкій Україні, від високих гір Карпатських аж до Кавказу.

Ось це один ніколи незмінний принцип це Господом призначений і давно вже випрактикований здоровий корінь, на якій будувались сильні, світлі держави.

Та щоб не бути вічно століттями в цій нашім зачарованім колі бездержавності, щоби скоро українську державу збудувати, то мусимо цей одинокий здоровий принцип приняти. Мусимо зачати від цего Господом Всевишнім даного здорового коріння Бог, Гетьман і Україна.

Тільки ці здорові підвалини затягаймо під сильну будову рідної держави, то напевно скоро збудуємо. Тільки на цім самім корені будувалась наша славна старовина. Тільки на цій принципі будувала наша Могутня Ольга. На тім самім наші Великі Гетьмани. Тож і наші уми серця Господи зверни до цего принципу, цего здорового коріння.

ПРИКМЕТИ

Яких прикмет треба українській суспільності, щоби поставити Україну в таких ракцях могучості і слави, як було в часах Великої Ольги?

1. Сильна Віра у Всешишнього Господа, що тільки при Його помочі збудуємо сильну і Велику Державу-Україну.
2. Висока і глибока пошана до Провідника-Гетьмана як найвищого авторитету нашого.
3. Глибоке знання нашої славної старовини-традиції.
4. Глибоке розуміння і віра, що тільки сини і доньки України, які кровно-міцно звязані і заінтересовані своїм життям в Україні збудують Україну.
5. Широке розуміння що тільки в крові, в боях виховане сильне лицарство є в силі збудувати Державу.
6. Великий Світогляд і почуття, що матері України родять і виховують дітей для служби Богови - провидиреві і ріднія державі.
7. Сильне переконання що кожна українська особа має бути вихованою - приготованою, що вона привела на світ для сповнення обовязків зглядом Всешишнього і своєї держави.
8. Глибоке розуміння, щоби своє рідне горячо любити, то треба ворога завду - Москвя сильно ненавидіти.
9. Конечно виплекати духа лицарства, воївничості і глибокого хотіння - господаря в рідній землі Україні.
10. Мусимо мати сильну віру і переконання, що тільки тоді буде благословенна земля наша, як діти її дадуть свою кров, свої серця і мозольні руки для збудовання і окраси України.
11. Велика віра, що Україна є наша і тільки ми всі діти України поставимо її в ряди високих лавр слави.
12. Конечно треба виплекати духа хотіння і енергії, постійної праці для рідної України!

МОЛИТВА ОЛЬГИ

Царю Небесний взглянися на наш край, Обдари його благородними ласками і дай Своє святе благословенство для землиці в якій замешкує мій народ.

Молю Тебе Господи Всевишній, Уділи крихітку свого дару моєму синови, який очолює і стоїть на проводі землиці української. Обдаруй здібностями ввесь народ мій.

О, Небесний Владико! Подай всякого блага для народа моого. Збогати його розум, хист і серця горячими почуваннями до внеслих діл у користь Держави Української. Нахили почування людей моїх до горячої любови і бажання величини, блеску, могучості і слави нашої країни.

Отче наш! Твоя присутність є всюди. Під Твоєю опікою живе упорядкована всяка істота на землі, то ж не відмов проосьбі моїй. О добрий Господе — Батьку наш, вислухай мої благання і подай нам і нашій землі часів добра, сили, слави і величавого символу.

Владико! Творче! Вислухай мене. Гріхи прости мені і провини мої. А я чоло схиляю в покорі, щоб діти жили на волі у славі.

QUEEN OF THE UKRAINE

QUEEN OLHA took over the throne of the Ukraine after the assassination of her husband - King Ihor, by the tribe of the Derevlians in 945. The Derevlians sent two deputations to Olha to appease her, and to offer her the hand of their prince. Olha rejected their proposal, but she laid her plans carefully to avenge the death of her husband. She offered them peace on payment of a tribute of 10,000 pigeons. Happily the Derevlians provided the pigeons, believing that thus they had bypassed the wrath of the powerful Ukrainian Queen.

When the pigeons were delivered, her plan for revenge was ready. Lighted tow was tied to the feet of the pigeons and they were set free. They flew straight to their homes, where the thatched roofs instantly took fire.

In a terrible confusion that followed, thousands of Derevlians had perished, and the rest of the able bodied male population was massacred by Olha's warriors. The women and children were taken into captivity. In such a manner, the death of her husband Ihor was avenged.

Since then, the Ukraine flourished and prospered under her wise guidance. Through her dealings with foreign emissaries she acquired the knowledge of Christian doctrines that overwhelmingly enthralled her, and so she was destined to be the first Christian apostle of the Ukraine. In 955, Olha undertook a voyage to the Capital of Bysantium in matters of State. There the Emperor Constantine was astonished by her charm, strength and adroitness of her character. Before her departure, Olha was baptized under the name of Olena (Helen), the Emperor being her godfather.

Following her return to the Ukraine, Olha attempted to spread Christianity throughout her domain. She had but one regret; that her efforts for the conversion of her only son Sviatoslav, who had assumed the reins of government were fruitless. Nevertheless, Olha had one consolation, which was the promise of her son Sviatoslav to educate his children in the faith of Christianity. Olha died in 969. Her missionary zeal among the Ukrainians led to her canonization. July 21, being set aside for her in the calendar.

THE ORIGIN OF THE NAME "UKRAINE"

The name "Ukraine" is of considerable age. It is first used in the Kievan Chronicle of 1187. The name derives from the word „Krai" or "Kraina" meaning — region, country and also borderland. It was probably employed to denote a region dividing the Christian or civilized world from the barbarian and pagan and later, the Mohammedan world.

The name "Ukraine" was first popularly employed in the Seventeenth Century at which time it was freely employed in Kozaks epics, such as the 'Dumy' in popular songs. Soon it was adopted by the educated classes often joined with 'Rus' as 'Ukraina-Rus' or 'Rus-Ukraina'. It then appeared in historical documents, diplomatic despatches, literature and history. Finally it appears on contemporary maps. It was then adopted by Poles, Muscovites and Western Europeans.

Prior to the World War I - the official name for Ukrainians under Austrian regime was 'Ruthenian'. This term was derived from mediaeval Latin. It was applied to the Kievan Kingdom, and was also used by the Galician and Volhynian kings.

Later the Muscovites appropriated the old historic name of 'Rus' abandoned by its original bearers who adopted the term "Ukrainian" to express their distinctive nationality.

SHORT HISTORY

THE land of the Ukrainians is very rich. It wasthe land of song and gaiety; the land of golden wheatfields, and of rich natural resources.

Whoever happened to see the Ukraine once, there always remains an urge to see it again. The cozy white washed houses of the Ukrainians, beckoning welcome from among the emerald orchards. Another glimpse over the rolling plains, covered with the gold of wheat is really a treat to the eye. But the ever - singing, gay, hearty and generous people of the Ukraine are overwhelmed with sorrow. Those were the good bygone days.

Yet, the Ukraine is as rich as it is described above. Its wealth consist primarily of its freedom loving and hard working people, of its exceptionally fertile black soil, an of its abundant supply of minerals.

The genial climate of the Ukraine and the natural wealth have always been both a blessing, that brought happiness and a bane, that brought sorrow to the Ukrainians. The riches of the Ukrainian land made the neighbouring nations jealous and greedy. That is why the resplendent Ukrainian Empire of St. Olha, Volodymyr the Great and Yaroslav the Wise of the 10th and 11th centuries had to fall few centuries later, under the onslaught of the Mongols, Tartars, Poles and Russians.

In the middle of the 17th century — the Ukraine arose again as a independent nation. In its long struggle against Poland, Turkey and Russia it again lost its independence.

In 1917, the Ukrainians once more proclaimed their independence. April 29, 1918, marked a great epoch in the history of the Ukrainians. The mighty throne of St. Olha became prominent again. The monarchy of the glorious past was revived with Paul of Skoropadsky's dynasty at the helm of the Ukrainian State.

The onslaught of the bolshevist hoardes finally put an end to the Ukrainian independence in 1922.

During the recent war — Ukrainian land became a trenchland scorched with fire and drenched with blood, losing 15 percent of its population. Ukrainian Insurgent Army came into being, and the armed struggle against the Russian invader and its satelites continues to the present day.

UKRAINIAN HISTORICAL DATES

1. - Goths on Ukrainian Territories - III - IV A. D.
2. - Ukrainian Ancestors - Antes, IV century.
3. - Ruthenians in Noricum - V century.
4. - Ruthenians on the banks of the Black and Azov Seas
- VII - VIII centuries.
5. - Expansion of Ruthenians and further fusion with Ukrainian tribes
- VIII - IX centuries.
6. - Foundation of Ukrainian State of Kiev, IX century.
7. - Ukrainian Kiev Empire - 980 - 1240 A. D.
8. - Mongolian Invasion - 1240.
9. - Galician and Volhynian States to 1340 A. D.
10. - Lithuanian - Ruthenian Kingdom 1340 - 1569.
11. - Ukrainian Kozaks Republic - 1550 - 1775.
12. - Ukrainian victory over Poland - 1648.
13. - War against Russia and defeat - 1708 - 1709.
14. - The end of Ukrainian Independence - 1775.
15. - Cultural renaissance - 1798 - 1917.
16. - Ukrainian Republic - 1917 - 1918.
17. - Ukrainian Monarchy - April 1918 - November 1918.
18. - Ukrainian Republic 1918 - 1921.
19. - War of Soviet Russia against Ukraine. 1918 - 1921.
20. - Carpatho-Ukraine - 1939.
21. - Proclamation of Ukrainian Independence in Lwiw (Lemberg)
June 30, 1941.
22. - Birth of Ukrainian Insurgent Army - 1941.
23. - Ukrainian Insurgent Army wages war against both occupants
of Ukraine - Germany and Russia; 1941 - 1944.
24. - Guerilla warfare of the Ukrainian Insurgent Army with Russian
and the Soviet Satelite Armies - 1944 - 1949.

UKRAINIAN EMPIRE

The Ukrainian dynasties were established much earlier than the 9th century while in the process of fusing the different racial groups that found themselves on Ukrainian land among the original population, and in the process of assimilation of a group of Ruthenian people (numbered by some historian up to 100,000). The ancient Ukrainian civilization developed and enriched by inter-cross of Arabian, Byzantine and Roman cultures was high enough to be able to absorb external racial elements and make them forget their own languages and mold them into Ukrainians. The old historian mentioned Ruthenians as a Slavic speaking people.

The Ukrainian dynasties, therefore, in the 9th and 10th centuries were not just the result of the adventurous spirit of some foreign people. The "Duchy of Kiev," so termed by some foreign historians to minimize the greatness of the Kiev Ukrainian State of the 10th century, was actually an empire with the center of international trade between Asia and Europe.

Even the Polish historian Zakszewski, says:

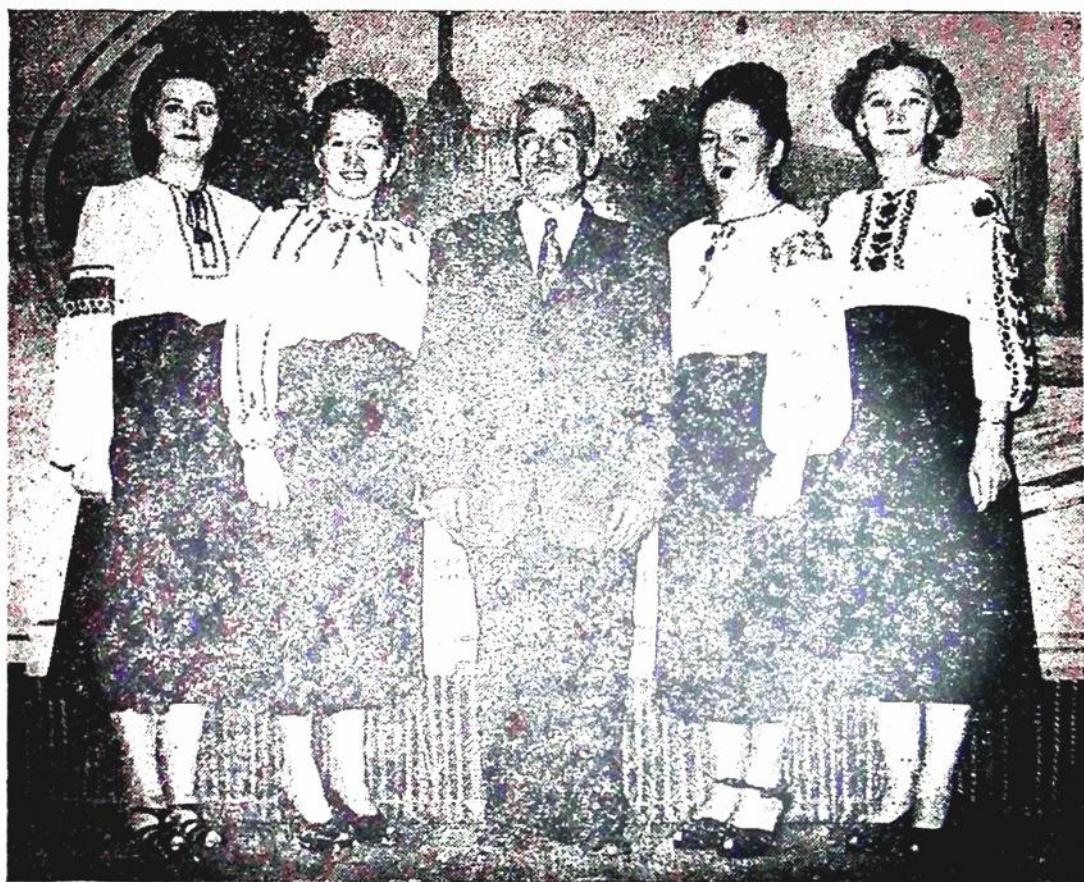
"Kiev, the Mother of Ukrainian cities, because of Byzantine commerce, learning and craft was for the 11th and 12th centuries what Rome had been for the earlier Germans."

The word "Duchy" used for the Kiev Empire is derived from the wrong translation of the word "Kniaz", as a prince or duke. The correct meaning is "King", like "Kahan", the title for the kings of the old Khazarian Empire. Kiev's kings also named themselves Kahan.

Old Ukrainian "lands" were Ukrainian principalities (as large as or larger than the old German kingdoms), which were federated in the Kiev Empire.

КОМІТЕТ СВЯТА

ЙОСИФ КРУПКА, Голова.

АНАСТАЗІЯ Г. БІЛОВУС, Секр.

ПАВЛИНА БУДЗОЛ, Касієрка.

МАРІЯ ГУНЬОВСЬКА, Членка.

ФРАНЯ ОСАДЦА, Членка.

ЩИРА ПОДЯКА КОМІТЕТОВИ ТА УСІМ ТИМ, ЩО
СПРИЧИНИЛИСЯ ДО ПОЯВИ ЦЕЇ ЦІННОЇ КНИЖКИ.

МАТЕРІЯЛ ДО ДРУКУ ПРИГОТОВИЛИ

ЙОСИФ І АНАСТАЗІЯ БІЛОВУС.

Тисяч-Ліття Великої Володарки України Св. Княгині Ольги

Тільки Маєстат Великого Володаря, яким була Княгиня Ольга, буде славний і могучий Маєстат Нації. А в наших часах, в двадцяті століттю, тільки Маєстат українського Великого і Ділчного Гетьмана відродить і збудує Маєстат Української Нації.

Такі читання поставили члени Філії Українського Конгресового Комітету в Дітроїті і околиці і рішили святкувати величаво тисяч-ліття Великої Володарки України святої Княгині Ольги на 9-го жовтня, 1949 у Великій Місцевій Аудиторії (Hamtramck High School Auditorium.) - Діловий Комітет назначено з енергічних місцевих діячів: Й. Крупка, голова, Анастазія Г. Біловус, секр. Павлина Будзол, касирка. Члени: Марія Гуньовська і Франя Осадца.

Цей Комітет дав масу праці, зробив все що було в його силі Але жнива випали м'ягучі. Це перша раз в історії нашого життя в Америці виходить книжка, з нагоди свята, яку присвячуєм свідомим та державно думаючим Українцям.

Дай Господи, щоби це свято дало переворот нашим імпрезам, нашим ріжнородним святам, щоби громади наші покінчили раз на все з дрібничковистю, а вийшли на шлях Великих думок і діл, щоби Свята влаштовували тільки великим і заслуженим Мужам.

Знаємо, що в нашій історії є тільки дві світлих добі княжа і гетьманська. У цих добах діячі і державні мужі в них, повинні бути намі святковані і висвітлювані. Бо дальші пізніші зриви, то це вже були слабі вулькані, які не мали широкого значення в світі.

Отже, як маємо збудувати Україну могучу і славну, то мусимо по розум ити до наших предків, в старовині нашій, в добах Княжія і Гетьманській, висвітлювати наших Великих Князів і Гетьманів, розум діла і будови.

Памятаймо, тільки ця наша славна старовина дасть нам силу, відвагу і енергію збудувати Велику і Могучу Україну. Що нам Господи Всевишній дозвоможи!

Анастазія Г. Біловус, секр. свята Кн. Ольги.

ДЛЯ ОЛЬГИ

Велика княгиня, що Ольгою зветься,
Свята жіж святини мов білин іней,
Так серце горячо нічне не беться,
Як Ольжине серце за рідних дітей.

Княгиня ласкова, як промінь яскрава,
Українська княжна для нас чарівна,
Христовий Апостол і слави заграва
Для рідного краю — як сонце, весна!

І нині ми раді Її повитати,
Бо пе найдорожчий нам жінка — борець,
Для Неї пісні ми будемо співати,
Для Неї сплетемо лавровий вінець.

На місце зітхання несе в Україну
Ключі до героїства, посвята, змагавь!
Готова за велич і за Україну,
За край наш віддати життя без вагань.

Дорожча для Неї вільна Україна
Над радість, над сльози рідненських дітей,
Тому так важна і свята отся днина
Для Тебе влаштовано цей ювілей.

Йосиф Біловус

Ukrainian Printing Co. Detroit, Mich.